

Letitia Gaba

Fragmente din manuscrisul

Outsalter - Martorii, care presară sare în răni -

Cartea a fost corectată și publicată în 2019 în germana de editura Brighton, Framesrsheim. Această traducere este bazată pe manuscrisul necorectat de editura Brighton.

Conținut / Texte și imagini: ©Letitia Gaba

Prima editare a manuscrisului: ©Jochen Grodeck, 2018 / 2019

A doua editare de ©Brighton Publishers, 2019

Acest fragment a fost revizuit în mare parte în 2024 / 2025 (erori posibile) / © L. Gaba

"Toată cunoașterea noastră își are originea în senzație."

Leonardo da Vinci

Conținut

Plecarea / Fragment

Cărți și păpuși / Mostră

Primul pas spre libertate / Fragment

Noua libertate / Fragment

De ce am fugit / Fragment

Un sat din Transilvania / Exemplu

Dictatura adusă cu el

Copii, sisteme școlare, integrare

Prins

...

Rina

Ucidere prietenoasă

Nebunii

Camera de zi demolată

Provocare

Case și străzi

Trei săptămâni la Charlie's

Dificil de antrenat

Educatorii, arta și gătitul

Pictura corporală

Fierul de călcat și cuțitul

Retragere, arestare

Jachetele moarte

Nava

...

Lara

Permisul

Petrecere în Sicilia

Educație & Co.

Lumină roșie

Profesorul și fostul director

Interpretul de vis

Întâlnirea

Plecarea

Lucrurile mele sunt deja împachetate. Este întuneric afară și amenințător de liniștit. Prietenii mei nu se mai joacă în curte, știu că vom pleca din țară, iar adulții le-au interzis să-și ia rămas bun de la noi.

Stau singur pe pat în singura cameră a căsuței noastre și mă uit la cele trei valize vechi, complet împachetate.

Bunicul meu se grăbește brusc în cameră: "Haide, trebuie să plecăm!", șoptește el, apucă cele două valize mai mari și dispare din nou afară.

Mi-am pus noua haină de pluș albastru, pe care o cumpărasem cu câteva zile mai devreme într-unul dintre marile magazine din București. Îmi amintesc de noua scară rulantă cu care ne-am dus la etajul al treilea la departamentul de copii și pe lângă multe magazine care erau goale. Celelalte magazine erau doar pe jumătate pline. Când am ajuns la departamentul de copii, a trebuit să căutăm mult timp și să întrebăm câteva vânzătoare cu temperament rău care este departamentul cu haine de iarnă. La un moment dat am găsit câteva paltoane de iarnă de pluș atârând de un sistem suspendat cu roți. Erau exact șapte paltoane de pluș identice de dimensiuni diferite, în culorile maro și albastru. Era un alt albastru în mărimea mea, albastru, culoarea cerului și culoarea speranței, de care cu siguranță voi avea nevoie în viitoarea mea casă adoptivă.

Îmi iau valiza mică și o duc. Taxiul care ar trebui să ne ducă la gară ne așteaptă în fața frumoasei porți de fier ornamentate și oarecum învechite pe care nouă, copiilor, ne plăcea atât de mult să urcăm.

Locuim în mijlocul Bucureștiului, într-unul dintre cartierele studențești mai vechi rămase. Sunt din ce în ce mai puțini în București, pentru că regimul lui Ceausescu, a început să distrugă cartiere întregi cu ani în urmă pentru a construi un mare palat guvernamental, așa-numita "Casă a Poporului" și noi ansambluri de locuințe prefabricate. Locuitorii au fost evacuați și au trebuit să locuiască în adăposturi temporare de urgență până când clădirile prefabricate au fost finalizate. Mulți câini au fost lăsați în urmă de stăpânii lor pentru că de obicei era interzis să țină câini în adăposturi, așa că acești câini fără stăpân s-au împrăștiat prin blocuri, căutând hrană sau pe cineva care să-i adopte. Până în prezent, câțiva câini fără stăpân și clădirile prefabricate cărunte, dintre care unele au fost distruse de cutremurul din 1977, încă alcătuiesc o mare parte din străzile Bucureștiului. Aceste blocuri înconjoară

frumosul oraș vechi al Bucureștiului ca niște uriași bătrâni și urâți, orașul care a fost numit "Parisul Estului" înainte de vremea clădirilor prefabricate.

Dar eu și bunicii mei ne putem considera norocoși că locuim în mijlocul Bucureștiului și nu la periferie, la periferia orașului, pentru că tatăl meu este stigmatizat ca un adversar politic, iar oamenii stigmatizați primesc cel mai rău apartament sau deloc. Apartamentul, sau mai degrabă casa cu o cameră pe care tatăl meu ne-a primit-o de la stat, este foarte mic și are multe capcane: este o casă mică de 17 metri pătrați, una dintr-un total de cinci case mici pe o curte comună, care au fost construite una lângă alta ca un tren. Toate cele cinci case sunt conectate la o a șasea casă mare cu mai mult de șase camere, care a fost construită direct la intrarea în fermă și în care locuiește o familie de patru muncitori. Casa mare și casele învecinate sunt probabil fostele posesiuni ale unui fost boier care a fost expropriat după ce comuniștii au preluat țara, ca mulți alții. Apoi, casa mare a unui partid a fost pusă la dispoziția familiilor loiale din clasa muncitoare, iar casele mici de lângă ea pentru intelectualii rebeli sau alți contemporani rebeli. La început, șase dintre noi am locuit în prima casă cu o cameră timp de un an: mama, tata, bunicii, mătușa mea și cu mine. Poate că acesta a fost unul dintre multele motive pentru care părinții mei s-au despărțit în această perioadă. Nu era loc pentru singurătate aici, darămite pentru împreună. Prima noastră mini casă a constat dintr-un dormitor-living cu 6 paturi, o bibliotecă, o mini bucătărie pe un mic hol direct la intrare și o mini baie cu pereți umezi cu o mică cadă galben-maronie cu fitinguri ruginite, unde nimeni nu părea să se fi scăldat de zeci de ani. Doar apă rece curgea de la robinete și nu eram singurii locuitori aici: ani de zile, generații de șoareci se zbăteau pe aici, pe care îi întâlneai noaptea, dar și ziua. După un an, a doua mini casă alăturată a devenit disponibilă și bunicii mei și cu mine ne-am mutat aici, în timp ce tatăl meu a rămas în vechea casă cu numeroasele sale cărți. Acum suntem doar patru care locuiesc aici într-o casă similară cu o cameră, cu o bucătărie mică la capătul unui hol lung și o toaletă fără baie. Și aici este doar apă rece. Dar avem o curte mică, separată, cu o casă suplimentară, și mai mică, o fostă cămară unde nu poți sta în picioare și un mic garaj unde fostul rezident și-a parcat mașina. Acum folosim garajul ca o cameră de depozitare, unde sunt depozitate tot felul de comori nedescoperite, cum ar fi pantofii cu platformă ai mamei mele sau sticlele de parfum. Folosim fosta cămară, în care nu poți sta în picioare, ca "reședință de vară" pentru că vara este plăcut răcoroasă. Aici bunicul meu se retrage adesea pentru a se întinde pe patul mic, a asculta muzică pop și a visa. De asemenea, ascultă uneori foarte încet "Europa Liberă", "Europa Liberă", postul de radio interzis, după ce l-a căutat mult timp și zgomotos. Atunci este foarte calm și serios și nu trebuie să-l deranjezi. De asemenea, îi place să asculte muzică pop. Îmi place să-l vizitez pe

bunicul meu vara în mica lui reședință de vară și să ascult muzică sau uneori știrile necenzurate de la "Europa Liberă", al cărei conținut nu îl înțeleg încă.

În București am și prieteni cu care joc în fiecare zi. De obicei ne întâlnim după școală și petrecem toată ziua împreună, jucându-ne de-a v-ați ascunselea în subsolurile întunecate ale blocurilor, cu mingea în curte sau chiar cu câinele vecinului, un negru pe nume Siberius. Dacă vremea este rea, mă duc acasă la unul dintre colegii de joacă care deține un televizor. Noi nu avem televizor. Tatăl meu nu vrea asta și le interzice bunicilor mei să cumpere un televizor.

Am și o prietenă cea mai bună, fiica a doi părinți din clasa muncitoare, care locuiește în blocul alăturat. Am o relație specială cu ea, pentru că suntem surori de sânge: ne-am amestecat sângele într-un ritual și am jurat prietenie veșnică.

Am și băieți ca prieteni, inclusiv fiii familiei vecine din clasa muncitoare care locuiesc în casa mare. Cu toate acestea, nu m-au lăsat să mă joc cu păpușile lor indiene și cowboy la început pentru că sunt fată, așa că la un moment dat le-am călcat în picioare jocul indian de cowboy în praf. De asemenea, îmi plăcea să le perturb jocul de fotbal grăbindu-mă pe teren de nicăieri, luând mingea și fugind țipând. Băieții au încercat să mă bată, dar am fost mai mare și am ripostat tare. La un moment dat, m-au lăsat să joc în toate așa-numitele "jocuri de băieți" ca o chestiune de la sine.

Acum trebuie să părăsesc acest paradis vechi, mic și prăfuit al copilăriei mele cu toți prietenii mei, mirosind a mucegai și mucegai, și să conduc într-o țară complet diferită, în Germania. Nu cunosc altă țară în afară de România, pentru că nu poți pur și simplu să pleci din țară și să pleci în străinătate. Doar oficialii partidului și familiile lor au uneori voie să călătorească în alte țări. Cu toate acestea, părinții mei nu au fost niciodată suficient de buni pentru a se alătura petrecerii, nici ei nu au vrut, așa că întotdeauna a trebuit să ne mulțumim cu vacanțele în țara noastră la Marea Neagră sau în Carpați. Am fost întotdeauna mulțumit de el, pentru că sunt peisaje minunate și, în plus, nu știam nimic altceva. Nici eu nu cunosc Germania și nu vorbesc un cuvânt de germană, dar am o idee romantică despre asta. Mai ales prin revistele colorate precum *Stern* și *Spiegel*, care sunt și ele interzise, pe care tatăl meu le colecționează în secret în cantități mari și pe care îmi place să le răsfoiesc. În aceste reviste am descoperit imagini cu dansatori în costume bavareze și am ajuns la concluzia că Germania trebuie să fie o țară foarte amuzantă și muzicală. Mi-am imaginat Germania ca pe o versiune mai mare a satului copilăriei mele, unde mi-am petrecut primii cinci ani din viață și care mi-a fost imprimat în memorie ca un paradis arhaic. Aici am intrat în contact cu diverse obiceiuri, povești, cântece populare, costume colorate și dansuri populare. Îmi plăcea

această viață de sat, costumele frumoase colorate, cântecele și viața liberă, unde puteai să te joci în natură toată ziua, să nu fii obligat să faci nimic, să nu trebuiască să mergi la școală și vara puteai înota în râu împreună cu rațele și găștele. Motivat de costumele tradiționale bavareze, am sperat să găsesc o libertate similară în Germania și așteptam cu nerăbdare. La taxi așteaptă la taxi tatăl meu, bunicul, mătușa mea, un tânăr șofer de taxi care mă întâmpină prea prietenos și un vechi prieten de-al tatălui meu, domnul Avramescu, cunoscut doar pe numele său de familie. Vrea să ne însoțească până la gară. Se spun multe povești despre el, de exemplu că are contacte bune în Occident și cunoaște diverși politicieni occidentali și traficanți români de pe piața neagră. Dar nimeni nu știa dacă este adevărat, dar nu l-ai putea înscena niciodată pentru nimic. Avramescu are mereu cu el un ziar vechi, pe care îl ține la spate cu ambele mâini. Mama mea a spus odată că vrea să-și acopere găurile din pantaloni pentru că nu avea bani pentru o pereche nouă de pantaloni. Este sărac, au spus ei, pentru că nu a reușit să-și găsească un loc de muncă de ani de zile, pentru că este suspicios față de regim, și în toți acești ani l-am văzut doar într-o pereche de pantaloni de catifea maro și cu un ziar vechi în mână. Acum stă acolo, lângă taxi, cu ambele mâini împreunate în spatele lui ca întotdeauna, ținând în mână un ziar vechi care îi acoperă spatele pantalonilor la fel de bătrâni. Ne zâmbește prietenos. Voi afla mai târziu că Avramescu este un fel de "mascotă protectoare" pentru noi în acea seară, pentru că se întâmplă foarte des ca oamenii care pleacă nici măcar să nu ajungă la destinația călătoriei lor. Unii nici măcar nu ajung la gară sau la aeroport pentru că apare ceva rău: oameni sănătoși suferă brusc atacuri de cord, alții au un accident fatal. O frică nedefinită plutește deasupra capetelor oamenilor ca un nor întunecat și amenințător și de multe ori te aștepți la ce este mai rău.

Șoferul de taxi vorbește aproape exclusiv cu mine pe tot parcursul călătoriei. Am împlinit zece ani acum câteva săptămâni și mi se pare neobișnuit să primesc atât de multă atenție prietenoasă de la un adult ciudat, pentru că adulții ciudați de obicei nu fac un efort pentru a avea copii. Copiii oricum nu sunt tocmai respectați sau luați în serios în București, sunt și bătuți, de profesori sau de străini, dacă nu le place ceva, dar mai multe despre asta mai târziu.

Șoferul de taxi mă întreabă despre vârsta mea, unde aș merge, dacă pot vorbi deja noua limbă și dacă aș fi fericit. Mai târziu aveam să află că era un fel de spion, cu sarcina de a interoga copii. Din fericire, nu știam prea multe, pentru că părinții și bunicii mei erau mereu atenți să nu-mi spună prea multe. Nu vorbeau despre politică când eram prin preajmă. Șoferul de taxi simte curând acest lucru și mă lasă singur pentru tot restul călătoriei.

În restul călătoriei mă uit pe fereastră la străzile Bucureștiului, care sunt cufundate în întuneric și pustii. Este la începutul măsurilor de austeritate la nivel național, unde electricitatea lămpilor stradale este aprinsă doar sporadic timp de câteva ore, iar electricitatea din case este, de asemenea, raționalizată din ce în ce mai mult. Conducem pe drumuri întunecate fără luminile taxiului. Totul pare întunecat, înfiorător și trist în același timp, ca și cum întregul oraș ar fi primit ordin să stingă toate luminile și oamenilor li s-ar fi interzis să-și ia rămas bun de la noi.

În cele din urmă ajungem nevătămați la gară și ne ducem în tăcere valizele până la peronul pe care vom părăsi această țară. Trenul nostru pare să ne aștepte nerăbdător. Mătușa mea începe brusc să plângă. Bunicul meu o ceartă pentru că s-a adunat, la urma urmei, nu suntem în afara lumii. Dintr-o dată o văd pe mama, care se grăbește și fără suflare, venind spre noi. Are un mic buchet roz de flori în mână și lacrimi în ochi. Îmi înmânează buchetul de flori din care unele flori își înclină capul și pe care picură picături de apă în jos. "Și florile pot plânge", spune ea când observă fața mea întrebătoare. "De asemenea, sunt foarte triști că plecați."

Tatăl meu și prietenul său Avramescu, care încă ne ajută cu valizele, se urcă în tren și ne caută compartimentul. Ei pun valizele pe scaunele noastre, ies din nou și cad unul în brațele celuilalt. În sfârșit pot vedea pantalonii de catifea ai lui Avramescu din spate și nu, nu are găuri în pantaloni! Acest ziar vechi pe care îl ține mereu în mână, cine știe care este rostul. Ce este cu adevărat ascuns cu ea sau în ea?

După îmbrățișare, amândoi se uită unul la celălalt pentru o clipă. Ai lacrimi în ochi. Apoi Avramescu se întoarce spre mine, mă ajută să urc în tren, îmi face cu ochiul și cu un "La revedere!" își ia rămas bun. Dispare de pe șine cu pași rapizi. Tatăl meu și cu mine mergem în compartimentul nostru de lângă fereastră, în fața căruia s-au adunat toți ceilalți. Apoi... o zguduitură. Procesiunea începe să se miște. Până în acel moment, nu mi-am dat seama că asta ar putea fi un rămas bun pentru o perioadă foarte lungă de timp. Totul este, era încă acolo. Dar acum, când trenul începe să se rostogolească, îmi dau seama că noi, familia mea, prietenii mei și cu mine vom fi separați pentru o perioadă nedeterminată de timp. Poate că nu voi mai vedea niciodată unele dintre ele. Pur și simplu îmi părăsesc casa, orașul, familia, prietenii, colegii de școală, animalele de companie, plantele, copacii, mirosurile de la fermă și praful de pe străzile Bucureștiului. De acum înainte, totul va fi doar o amintire.

Trenul pleacă din gară din ce în ce mai repede. Mama, stând în vârful picioarelor, îmi face cu mâna cu ambele brațe, bunicul foarte încet cu mâna stângă și mătușa mea cu batista ei albă, care strălucește în întuneric și vântul bate înainte și înapoi. Lacrimile mele estompează

lumea din jurul meu, batista albă devine din ce în ce mai neclară și în curând arată ca un porumbel alb care încearcă în zadar să se elibereze de mână. Imaginea batistei albe, care seamănă cu un porumbel care se luptă pentru libertate și dispare încet în întuneric, mi-a rămas în memorie ca un simbol al rămas bun și al luptei pentru libertate. Pentru tatăl meu, a fost o bătălie grea și periculoasă de ani de zile cu autoritățile pentru permisul de ieșire, care a fost respins de mai multe ori fără motiv și a fost aprobat și predat în mod surprinzător cu doar câteva zile în urmă. Devenise încet inconfortabil pentru autorități. Probabil că l-ar fi lichidat, așa cum s-a făcut cu mulți alți oameni incozi, dar din fericire tatăl meu avea contacte bune în Germania și America care voiau să-i salveze viața. Dar mai multe despre asta mai târziu.

Dar ceea ce nu știam era că eu eram cheia acestei alte lumi. Bunicii mei m-au întrebat din nou și din nou săptămâni întregi dacă vreau cu adevărat să-l însoțesc pe tatăl meu. Au încercat să-mi explice că această călătorie poate dura mai mult, poate fi incomodă și periculoasă pentru tatăl meu, dar m-au făcut să înțeleg că pot decide singură. Ceea ce nu au spus a fost că tatăl meu nu ar fi putut conduce fără mine. Unui părinte i se permitea să părăsească țara numai dacă plătea pensie alimentară în avans pentru copilul său minor până la vârsta majoratului. Pe termen scurt, ar fi fost o avere pe care familia nu ar fi putut să o strângă. Dar nu mi-au spus nimic despre asta și nu au încercat să mă influențeze, chiar dacă le simțeam disperarea, în ambele direcții. Dar am fost cu toții norocoși, pentru că îmi doream foarte mult să merg.

Acum stau în compartimentul de lângă tatăl meu în trenul care m-a condus direct spre noua mea libertate. Epuizați de durerea de a-și lua rămas bun, adormim.

Cărți și păpuși

O zguduitură neplăcută zguduie căruța. Trenul se oprește și auzim vorbe puternice și câini lătrat.

"Trebuie să fim la granița cu România", șoptește tatăl meu.

Îmi simt incertitudinea, pentru că știu din povești că pentru mulți, călătoria, uneori chiar și viețile lor, s-ar putea termina la granițele României.

Devine neliniștit în tren. Conducătorii și oficialii cu arme și câini mășăluiesc pe lângă compartimentul nostru nervoși și cu o față serioasă. Deodată, doi dintre ei deschid ușa și strigă pe un ton de comandă:

"Pașapoartele și documentele de ieșire arată... și întinde valize!"

Tata ascultă în tăcere, se ridică, dă hârtiile ofițerilor, ne dă valizele una câte una, le pune pe scaune și le deschide. Ofițerii se uită foarte atent la hârtii pentru o perioadă destul de lungă, apoi le pun în buzunarele jachetei și se ocupă de valize. Prima valiză, care conține în principal hainele tatălui meu, este scotocită doar pentru scurt timp de ofițerii nerăbdători. Dar cei doi caută foarte atent a doua valiză cu cărțile sale. Ei iau fiecare carte în mână ca pe un obiect valoros, dar periculos, și o răfoiesc suspicios și fără țință. Din când în când, ofițerii se uită unul la celălalt în tăcere, apoi din nou suspicios la tatăl meu. Tatăl meu, care a fost de fapt mai neînfricat decât mulți alții în cea mai mare parte a vieții sale, are brusc picături de sudoare pe frunte și devin din ce în ce mai nervoasă. Prin urmare, cărțile trebuie să fie ceva foarte special și, de asemenea, ceva deosebit de periculos atunci când oficialii de frontieră au de-a face cu ele atât de mult timp, cuvintele și propozițiile trebuie să fie amenințătoare, mai amenințătoare decât armele lor atârând de pantaloni.

Apoi ofițerii scot trei cărți, închid valiza și anunță: "Poți să le iei aici", spune unul dintre ei și îi înmânează cele trei cărți tatălui meu. Ceilalți vor fi confiscați."

Tatăl meu își taie respirația pentru o clipă. Acceptă cele trei cărți fără un cuvânt și se uită trist la ofițerii care dispar cu cărțile sale preferate. Câteva secunde mai târziu, unul dintre ei se întoarce și îmi atacă valiza. Am și câteva cărți cu mine, în special cărți de basme, și sunt copleșit de teama că ar putea să-mi păstreze și cărțile. Ofițerul scotocește prin hainele mele și îmi descoperă cărțile și păpușile. Nu pare să fie interesat de cărți, în schimb scoate toate păpușile mele, cu excepția uneia, și pleacă din compartiment cu ele.

"De ce îmi ia păpușile cu el?" Îl întreb pe tatăl meu în liniște.

Cu un "Pssst" îmi spune să tac, ca și cum pereții trenului ar asculta.

"Cu siguranță se va întoarce în curând, poate vor doar să vadă ce este înăuntru", spune el încet.

Înțeleg asta bine. De asemenea, îmi place să dezmembrez păpușile pentru a vedea ce este înăuntru. Am avut o mulțime de păpuși în București, pe care le-am primit de mai multe ori și care au fost îngrijite în principal de mătușa mea. Le-a desenat și le-a aranjat, a proiectat și a cusut fuste și rochii pentru ele. Primul desen pe care mi-l amintesc a fost o păpușă. Uneori credeam că jumătate din păpușile mele îi aparțin. Poate că nu avusese păpuși în copilărie și își îndeplinisese această dorință la bătrânețe, iar eu eram alibiul ei. Poate că noi, păpușile și cu mine, am fost și o consolare pentru faptul că nu avea copii, sau poate că voia să fie designer și să creeze haine, dar nu știa cum să o facă. Oricum, prin ea am descoperit desenul și cusutul, precum și jocul de rol cu păpușile cu aspect adult. Odată am primit o păpușă cu pielea închisă la culoare cu bucle negre de la o femeie cu pielea închisă la culoare, o cunoștință a tatălui meu. M-am îndrăgostit imediat de această păpușă, a fost foarte specială, pentru că nu văzusem niciodată o păpușă cu pielea închisă la culoare în magazine sau nicăieri altundeva. A fost unic. Dar mi-au plăcut toate păpușile, fie că aveau pielea deschisă la culoare sau închisă la culoare, blonde sau șatene, toate erau prietenele mele și m-au ajutat să înțeleg mai bine lumea și oamenii. Aveam și păpuși care erau prea mari pentru joc de rol și uneori îmi plăcea să le demontez pentru a vedea ce se ascunde în spatele bolului de plastic, din ce erau făcute și cum erau făcute. Acest lucru a înfuriat-o pe mătușa mea și a încercat să lipească păpușile la loc. I-au plăcut păpușile în întregime și a fost și cea care mi-a împachetat numeroasele păpuși în valiză. Poate că a dezmembrat păpușile și a ascuns ceva în ele pe care statul nu ar trebui să-l cunoască?

Dintr-o dată, ofițerul care mi-a luat păpușile deschide din nou ușa compartimentului și ne dă înapoi hârtiile. Nu are păpușile mele cu el. Mă uit la ofițeri întrebător, dar el îmi întoarce spatele și părăsește compartimentul nostru în tăcere.

"Păpușile sunt periculoase, ca cărțile?" a întrebat tatăl meu. El râde scurt și răspunde: "Cărțile pot fi de fapt periculoase, în funcție de ceea ce spun. Păpușile, hm, poate pot fi periculoase și dacă ar aparține fiicei unei persoane care citește cărți periculoase..."

Și poate și pentru că păpușile fac posibilă înțelegerea mai bună a lumii. Cunoașterea oamenilor și a lumii sunt, prin urmare, caracteristici care pot pune sub semnul întrebării status quo-ul sistemelor de conducere, astfel încât păpușile sunt, de asemenea, periculoase, mai ales în dictaturi.

Dintr-o dată am sentimentul că mi-am pierdut nu numai păpușile, ci întreaga copilărie la această graniță, dar încă simt o ușurare ciudată când trenul a început să se miște din nou și s-a rostogolit din ce în ce mai repede spre vest.

Primul pas spre libertate

Trecem prin Ungaria și ne oprim la Viena, unde suntem preluați cu mare bucurie de cunoștința tatălui meu. O cunosc deja, am întâlnit-o acum luni (sau poate ani) la Marea Neagră. M-a dus cu mașina ei, un Volvo verde închis, și am condus puțin de-a lungul promenezei românești. Mi-a dat mai multe pachete de ursuleți de gumă care nu erau disponibili în România. Ursuleții de gumă au fost delicioși și o explozie pentru simțul gustului, care este obișnuit cu substanțele naturale. Ea și ursuleții de gumă mi-au rămas întipăriți în memorie pentru totdeauna și sunt fericit să-i văd din nou în locul în care ursuleții de gumă sunt probabil o duzină.

Mai târziu voi afla că ea a fost cea care ne-a ajutat să ieșim nevătămați din România. A reușit să convingă un senator american, care a apărut oamenii persecutați politic din Europa de Est, să ne pună pe mine și pe tatăl meu pe un fel de listă care ar trebui să părăsească țara din cauza pericolului de moarte, un fel de "Lista lui Schindler" americană pentru a-i elibera pe oponenții comunismului și a le salva viața. Fără această listă, probabil că l-ar fi închis pe tatăl meu pentru totdeauna sau ar fi "dispărut", așa cum s-a întâmplat cu mii de alți oponenți politici care nu aveau niciun "sprijin". Dictatorul Ceaușescu lasă oamenii să iasă doar atunci când acest lucru nu mai poate fi evitat și îi place să vândă compatrioți "periculoși" și renegați în țări străine pentru bani buni. Permisul de călătorie acordat pentru o conferință educațională a fost doar un pretext pentru a scăpa de tatăl meu, pentru că devenise o problemă prin această listă care nu mai putea fi rezolvată "curat".

Ajungând la Viena, fac primii pași spre libertate printr-o galerie comercială pietonală largă vizavi de Palatul Schönbrunn, unde o mulțime de oameni bine îmbrăcați trec pe lângă noi, unul mai îngrijit și mai frumos decât celălalt. Îi admir hainele curate, străzile curate și colorate pe care mergem și magazinele aglomerate pe lângă care trecem. Peste tot, oameni supradimensionați ne zâmbesc pe afișe publicitare colorate și ne invită să consumăm. Toți acești oameni de aici, cu siguranță au propria lor cameră sau apartament pe care nu o împart cu toate rudele lor și cu siguranță au și o cadă curată cu apă caldă și o mașină de spălat acasă. În România, nu toată lumea avea propria cameră, cadă, apă caldă sau mașină de spălat. M-am scăldat pentru prima dată într-o cadă adevărată cu apă caldă curentă, când aveam deja cinci ani, la una dintre multele mele mătuși din București. Mi s-a părut ciudat și incontestabil să mă scald gol și am refuzat să-mi scot hainele. Oricum eram rar scăldat, fie la fiecare câteva săptămâni în blocul mamei mele din noul ei apartament, fie bunicii mei s-au

ostenit să umple o cadă de tablă cu apă încălzită pe aragaz și să mă spele aici. Cu toate acestea, acest lucru se întâmpla rar pentru că bunicii mei erau deja bătrâni și procedura era foarte obositoare. Oricum nu-mi plăcea să fac baie și să mă spăl, nu vedeam niciun rost anume. Bunicul meu chiar oferea bani vecinilor dacă reușeau să mă bage în cadă cu piele și păr. Au fost zile în care eram negru de murdărie. În curtea căsuței noastre din București, îmi plăcea să mă joc pe și cu pământul, să simt praful uscat al verii pe pielea mea, să stau în noroi după ploaie, să scotocesc în el cu mâinile goale sau să sar în bălți. Mă împrietenisem de mult cu așa-numita murdărie. Mi-au plăcut și toate mirosurile asociate cu "murdăria", umiditatea, praful: mirosul pereților mucegăiți ai caselor vechi și blocurilor, mirosul de iarbă putredă, pământul umed, noroiul și praful de pe străzile Bucureștiului. Am crescut în "pământ" de la o vârstă fragedă și mi-a plăcut asta. M-am simțit conectat la pământ, ca parte a lui, înrădăcinat în el și în pământ. Dacă nu te speli mult timp, devii pământ și mirosi ca el. Și este un miros plăcut, neutru, aproape proaspăt. Mirosurile mai neplăcute se pierd în ea.

Dar să revenim la Viena. Acum mă găsesc într-o țară curată din Europa Centrală, plină de străzi curate, case pictate curat, vitrine ordonate și oameni îmbrăcați îngrijit. Nu e de mirare că nu mă simt ca acasă. Dar chiar dacă mă simt puțin ciudat aici, cred că totul este grozav. Mai ales acești blugi albaștri decolorați, care erau disponibili în România doar pentru o jumătate de avere. Mi-a plăcut, această libertate îmbrăcată în blugi albaștri curați și haine colorate. În România, majoritatea oamenilor nu purtau blugi decolorați, ci haine mai vechi, decolorate, iar în magazine exista de obicei o singură piesă vestimentară "din care să alegi". De multe ori chiar și hainele noi arătau vechi și incolore, dar erai fericit dacă găseai ceva nou care îți plăcea și se potrivea. Mama mea a cheltuit odată salariul unei luni întregi pentru a-mi găsi o pereche de blugi albaștri pentru mine pe piața neagră. În anii '70, încă mai puteai obține aproape totul în România, fie în magazine, fie pe piața neagră. Nimic în cantități mari, dar totuși suficient. Abia când regimul a decis în anii 1980 să plătească toate datoriile din străinătate, lucrurile s-au înrăutățit din ce în ce mai mult. Totul a fost exportat și au rămas doar resturile: resturi de haine, resturi de carne, conserve ieftine și gumă de mestecat veche și expirată. Oamenii erau din ce în ce mai ocupați să obțină lucrurile esențiale și devenea din ce în ce mai dificil să obții ceva. Mai rămăsese puțin sau nimic de cumpărat, iar cei care nu cunoșteau un fermier care le oferea din când în când mâncare proaspătă trebuiau să treacă prin cozile nesfârșite din fața tot mai multor magazine pentru a pune mâna pe ceva comestibil. În fața tot mai multor magazine, care deveneau din ce în ce mai goale, s-au format din ce în ce mai multe cozi de oameni de-a lungul timpului, uneori chiar cu o seară înainte, după ce s-a răspândit vestea că va fi ceva de cumpărat. Seara au ieșit și s-au aliniat

la rând. Toată lumea avea cu ei un recipient, un coș, o pungă de pânză sau chiar una dintre rarele pungi de plastic, iar noaptea târziu, când oamenii oboseau, își puneau pungile și pungile pe podea în loc de ei înșiși și se duceau acasă să se odihnească. Ceea ce a rămas a fost o coadă de pungi goale, coșuri și pungi care au așteptat până când stăpânii lor s-au întors dimineața devreme. De multe ori nimeni, nici măcar vânzătorii, nu știa ce să fie livrat sau dacă va fi livrat ceva. A fost ca un joc de noroc. Se spune că Elena Ceaușescu, soția neîubită a dictatorului, a exclamat odată despre un astfel de șarpe: "Viermii ăștia nu vor fi niciodată mulțumiți?" Vestea s-a răspândit foarte repede în spatele ușilor închise și a indignat și mai mult populația. Ea însăși, soțul ei și toți membrii și adepții partidului nu au trebuit să stea la coadă noaptea în frig pentru alimente de bază sau pentru orice altceva. Nu numai că aveau tot ce aveau nevoie, dar trăiau și în deplin lux capitalist după standardele vremii, deoarece, deși comunismul trebuia teoretic să trateze pe toată lumea în mod egal, creatorii lor și cei mai stricți reprezentanți ai săi nu aparțineau cumva acestei majorități conformiste. Mai ales când a venit vorba de avantaje reale. Se bucurau de privilegii infinite și de aproape orice confort capitalist de lux.

Noua libertate

Stăm în Viena doar câteva ore. Apoi mergem în Germania. Trenul nostru circulă toată noaptea până la Köln. Coborâm la Gara Centrală din Köln și primul lucru pe care îl văd a fost Catedrala din Köln, un uriaș din piatră. Nu am văzut niciodată o biserică atât de mare. Oricum rareori vedeam biserici și dacă vedeam, atunci doar din afară. La școala din București, nu am vizitat niciodată bisericile și nu se ruga. Regimul nu tolera să se închine unui alt "zeu" decât comunismul, așa că mersul prea des la biserică putea fi periculos. Pentru mama mea, însă, mersul la biserică a însemnat o mică rebeliune, o libertate care i-a luat pentru ea și i-a dat mai multă putere să îndure mai bine represaliile fără să înnebunească complet.

Luăm un taxi și conducem prin Köln până la apartamentul în care ar trebui să locuim pentru prima dată. Era format din două camere, o bucătărie separată luminoasă și o baie luminoasă cu o cadă albă pură cu apă caldă. Pe lângă cada albă deja menționată, în care mi-e frică să mă scald fără să o murdăresc pentru totdeauna, există și o mașină de spălat, un nou televizor color, un sistem stereo, un aspirator și multe altele.

Seara, noi trei stăm adesea împreună la cină. Televizorul este de obicei pornit. Între ele, există reclama, pe care nu o cunosc din țara mea natală, și care sugerează o lume veselă și fericită, cu mulți oameni fericiți și familii intacte. Toate te încurajează să cumperi și să consumi, astfel încât să poți continua să fii vesel și fericit.

Noul nostru domiciliu temporar nu este departe de gara principală. De la fereastra noii mele camere mici, pe care acum o am pentru mine, văd multe trenuri trecând în fiecare zi. Asta îmi amintește mereu de rămas bun de la gara București. Îmi place să privesc trenurile care trec, să mă uit la vagoanele colorate și la oamenii de la fereastră. Unii dintre ei îmi fac cu mâna și eu înapoi fericit. Aceste câteva contacte scurte sunt cele care mă fac să uit singurătatea mea pentru câteva minute în primele luni în Germania. Cu toate acestea, va dura ceva timp până când voi cunoaște câțiva dintre acești occidentali prietenoși în blugi albaștri curați și decolorați, care mi se par a fi mai dezvoltăți mental și emoțional.

Uneori tata mă duce în zona gării să-mi arate magazinele de aici. Multe mirosuri ciudate îmi ajung imediat la nas în același timp, pe care încep încet să le diferențiez: miroase a sauerbraten din blocurile din apropiere, a berlinezi proaspăt coapte de la brutării, a lipie turcească, gyros grecesc și pizza italiană de la diferitele magazine din zonă. Abundența ofertelor este copleșitoare, în special cele pentru cumpărăturile de zi cu zi din

supermarketuri. Aici, nu sunt oamenii, ci numeroasele alimente diferite care stau la coadă pentru a fi luate cu mine și trebuie să aleg în mod constant între numeroasele iaurturi, brânzeturi sau gumă de mestecat, ceea ce este foarte dificil pentru mine. În cele din urmă, bugetul meu minimalist, pe care tatăl meu mi-l dă din când în când, mă ajută și de obicei iau cu mine cele mai ieftine. Așa că învăț încet să trăiesc minimalist cu o abundență neobișnuită pentru mine și să mă descurc cu ea.

La școală, unde voi începe în curând școala, observ din nou și din nou că mulți copii își aruncă mâncarea și poartă haine diferite sau chiar noi aproape în fiecare zi. Și acordă importanță emblemelor, numite "mărci", care au fost plasate în diferite locuri pe articole de îmbrăcăminte, ceea ce a făcut ca hainele să fie mult mai scumpe. Deci în Occident sunt mulți oameni care câștigă mulți bani și cumpără multă mâncare și multe haine de care nu au nevoie cu adevărat. Nu cunoșteam acest tip de consum din România. Hainele sau piesele de mobilier trebuiau să dureze toată viața, uneori chiar mai mult. Au fost transmise următoarei generații din familie sau din cercul de prieteni, astfel încât de obicei nu trebuia să cumperi nimic nou. Aici, în Occident, totul pare a fi nou și totul îmbătrânește mult prea repede.

În afară de străinii care fac cu mâna în trenurile care trec, aproape că nu am avut contact cu nimeni în primele luni. Nu am fost niciodată singură în România, pentru că în căsuța noastră era întotdeauna cineva acolo care nu putea fi evitat. După plecarea mea, bunicii mei au scris în scrisorile rare și cenzurate care au sosit că a devenit foarte liniștit și trist pe străzi și în curți și că nu se mai văd sau aud copii jucându-se. I-am răspuns că la fel era și în Germania, că nu erau copii care se jucau în curți. Totul devenise calm și liniștit.

De ce am fugit

Unii susțin că România nu ar fi căzut sub ocupație rusă și nu ar fi devenit o dictatură comunistă dacă nazismul nu ar fi existat în Germania. În perioada nazistă, România a luptat pentru o scurtă perioadă de timp sub președinția lui Antonescu de partea Germaniei și a simpatizat cu Hitler. Chiar dacă Antonescu a fost răsturnat după scurt timp și România s-a poziționat de partea opusă, conducătorii ruși au luat acest pas greșit ca pe o oportunitate de a ocupa și controla România după război. Politica autoritară și ura au persistat, doar că au venit dintr-o direcție diferită și presupușii dușmani au fost și ei schimbați. Acum dușmanii statului nu mai erau "evreii" și comuniștii, ci oponenții comunismului: vest-europenii, germanii, americanii și simpatizanții Occidentului. Tatăl meu avea aproape toate atributele inamicului: era suspect de la zero din cauza bunicului său, care era de fapt de origine germană. Cu toate acestea, a devenit un dușman al statului doar când, la optsprezece ani, a demonstrat împotriva acțiunilor brutale ale ocupanților ruși, care au măcelărit o revoltă populară în Ungaria în 1956. El și alți studenți de la Universitatea din București au proiectat și distribuit pliante și au chemat la protest. Au fost arestați ca precedent, au avut un proces scurt și toți au fost condamnați la pedepse aspre cu închisoarea. Tatăl meu a fost închis timp de trei ani, urmați de doi ani de muncă forțată și mai târziu de relocare forțată. În timpul celor trei ani de detenție, părinții săi nu știau unde este fiul lor sau dacă este încă în viață. Prizonierii politici, împreună cu hoți, ucigași și alți criminali, au fost trimiși în diferite lagăre de prizonieri, numite "gulaguri", unde au fost torturați și ulterior au fost nevoiți să muncească din greu ani de zile ca muncitori în construcții pe drumuri, canale și râuri. În astfel de închisori, era foarte dificil să fii prizonier politic. Ai fost considerat un criminal de stat care era împotriva ordinii de stat și, prin urmare, ai avut nevoie de multă putere și speranță, precum și de un mecanism bun de suprimare pentru a supraviețui tuturor minciunilor, abuzurilor și umilinței la care ai fost expus în fiecare zi. Când tatăl meu a fost eliberat la vârsta de 21 de ani, avea deja părul alb și chelie pe cap, precum și doar câțiva dinți în gură, așa că a trebuit să poarte un set de dinți de atunci. Cel târziu de la arestarea sa și de la această ședere disproporționată și inumană în închisoare, el a aparținut oficial oponenților politici ai statului. Așa că a fost creat un fișier despre el, în care a fost înregistrat ce a făcut el și membrii familiei sale, au gândit cu voce tare, au vorbit unul cu celălalt. Nu i s-a permis să-și continue studiile de drept, să nu scrie o teză de doctorat – lucru pe care l-a făcut totuși și de mai multe ori pentru alți studenți contra salariu – și urma să fie "resocializat" în statul comunist, având voie

să studieze doar limba rusă și română. La un moment dat, el și mama mea, pe care o cunoscuse în timp ce studia pentru a deveni profesoară, au ajuns la o școală mică dintr-un mic sat de câteva sute de suflete, departe de București, unde nu existau drumuri asfaltate. Aici am fost concepută, dar m-am născut la București la cererea mamei mele. Mama era de părere că numele unei capitale, chiar dacă este doar capitala României comuniste, arată mai bine în pașaport decât numele unui sat care nici măcar nu era marcat pe hartă.

După mai multe încercări eșuate de a mă lăsa în timpul zilei cu diverse bone din sat, unde am făcut pneumonie de la toate țipetele, am fost în spital câteva săptămâni și probabil am supraviețuit doar pentru că mama a petrecut tot timpul lângă patul meu, părinții mei m-au dat bunicilor mei, părinții tatălui meu, care locuiau și ei într-un mic sat din vestul României.

Un sat din Transilvania

Micul sat în care am locuit cu bunicii mei de atunci încolo era situat între Carpații Occidentali, în mijlocul Transilvaniei și, conform legendei, în țara vampirilor și a "Draculelor". De fapt, arăta foarte primitiv și aproape medieval aici. Nu erau drumuri asfaltate și nici apă curentă sau caldă, ci multă natură sălbatică și aer curat. Satul era înconjurat de dealuri verzi pline de păduri și trăiam cu mâncare de casă din grădinile fermierilor, cu obiceiuri vechi precum usturoiul în fața ușilor pentru a alunga spiritele rele, cu spectacole de dans tradițional de sărbători și cu cântece vechi care erau despre dragoste, bună vecinătate sau doar băutură. Un mic râu curgea prin sat, de aproximativ șase metri lățime și până la un metru adâncime, care era atât de clar încât se puteau vedea pietrele de pe fundul său. Vara ne scăldam aici, dar și găște și rațe. Aici toată lumea cunoștea pe toată lumea și ne-am jucat liber până noaptea târziu, ascunzându-ne în lanuri de porumb sau speriiind găinile, ceea ce am fost foarte fericiți să fac. M-am simțit conectat la natură, la animale și la oamenii din această țară și am învățat să comunic cu ei și să imit vocile anumitor animale, pe care bunicul meu le practica cu mine în mod regulat. A fost capabil să imite perfect broaștele și m-a învățat cum să o fac. În sat exista un singur magazin, care vindea și alcool și produse de igienă și era transformat seara într-un pub. Mulți oameni din sat au fost sceptici cu privire la bunurile produse industrial și chiar și-au distilat propriul rachiu, până astăzi. Ca produse de igienă, au folosit produse încercate și testate, cum ar fi săpunul de casă făcut din plante și uleiuri pentru corp și păr, petrol pur împotriva păduchilor și lapte, unt și uleiuri pentru îngrijirea feței. Toate acestea păreau să funcționeze foarte bine, deoarece multe femei și bărbați nu aveau aproape nicio ridură facială, un cap plin de păr și aproape deloc păr cărunt, chiar și la bătrânețe, în ciuda tuturor muncilor de câmp și casnice. Odată am auzit o femeie din sat spunându-i bunicii mele: "Odată ce începi să cumperi din aceste noi produse de igienă, rămâi blocat. Dacă folosești un șampon de păr prea des, părul tău va deveni uscat și se va rupe, atunci vei avea nevoie de altceva pentru a-ți face părul sănătos. Șamponul scoate, de asemenea, culoarea naturală a părului pe care o îngrijești mai devreme, apoi trebuie să cumperi din nou culoarea părului și așa mai departe. Mai întâi te îmbolnăvesc sau te îmbătrânesc și apoi inventează ceva nou pentru a te face sănătos și tânăr din nou. Ugh, diavolule!"

Medicina era de asemenea făcută în casă, iar usturoiul și ceapa serveau ca antibiotice. Nu lipsea nimic și, în ciuda muncii, mai rămăsese suficient timp pentru alte activități.

"Veșnicia se naște în sat", au spus fermierii, și au avut dreptate. Era suficient timp pentru muncă, pentru viață, pentru timp liber și artă. A existat, de asemenea, timp de a-și lua rămas bun de la morți cu respect timp de câteva zile. După ce moartea lor a fost confirmată de medicul satului, morții au fost ținuti în cea mai importantă aripă a casei timp de trei zile. Fuseseră spălate, împodobite și machiate în prealabil și și-au luat rămas bun de la ele stând ore întregi cu ele, vorbind cu ele, sărutându-le pe obraji și mângâindu-le mâinile. Mai târziu, oamenii au vizitat mormintele și au făcut picnic în fața lor ore întregi. Sătenii nu se temeau prea mult de moarte, ci de "strigoi", așa-numiții "Strigoi", care se târau afară din morminte după câteva zile și se întorceau acasă, ceea ce se putea întâmpla mai des în trecut, deoarece determinarea morții nu era atât de precisă în trecut. De fapt, unele povești despre "morții" înviați sunt adevărate pentru că oamenii care nu erau morți au fost îngropați. Au fost într-un fel de comă ore sau zile, iar când unii dintre ei și-au recăpătat cunoștința, erau deja îngropați. Dar puteau ieși cu ușurință din morminte pentru că de obicei erau înfășurați doar într-o pătură și nu îngropați foarte adânc în pământ. Mai târziu, moartea a putut fi mai bine determinată și a devenit din ce în ce mai rar ca "strigoii" să se întoarcă acasă confuzi. Dar frica de morți care se întorc acasă, "spiritele rele", a fost profundă și s-a răspândit rapid, așa că au fost create primele legende ale "strigoilor", mai târziu "vampiri". De fapt, au existat oameni care au dezgropat din nou morții pentru a determina din nou moartea, iar uneori au fost uimiți să observe că trupul unuia sau altuia decedat a "înflorit" din nou pentru o scurtă perioadă de timp după săptămâni sau luni și a apărut roz, câteva picături de sânge le-au curs pe gură și că unii morți au făcut "zgomote", ceea ce se poate întâmpla cu siguranță din cauza procesului de descompunere și a diferitelor "gaze de reciclare". De aici s-a concluzionat că acești morți s-au ridicat din morminte pentru a bea sângele cald al celor vii. În plus, a existat povestea lui "Dracula", care datează de la persoana prințului "Vlad Țepeș" din secolul al XV-lea. A fost considerat unul dintre cei mai cruzi prinți dintre toți, pentru că și-a tras în țeapă dușmanii, în special invadatorii otomani, vii pe țărâși. Cruzimea sa este justificată, printre altele, de faptul că a fost abuzat sexual în copilărie de fiul sultanului, la curtea căruia el și fratele său au crescut, și că mai târziu s-a răzbunat pe ocupanții otomani imitând letal violurile pe care le-a suferit împotriva dușmanilor săi. Procedând astfel, el și-a alungat nu numai dușmanii, ci și compatrioții, iar în timpul domniei sale oamenii din țara sa nici măcar nu ar fi trebuit să îndrăznească să fure nimic, pentru că și ei au fost uciși în acest mod crud. Vlad însuși nu putea fi ucis. De fapt, se pare că a fost rănit "mortal" de mai multe ori în războaie, dar nu a murit și și-a recăpătat cunoștința, ceea ce a adăugat și la legendă.

Dar erau mai mulți domnitori în România care se comportau ca niște "strigoii" și "vampiri", dar erau prezenți și vii, ca dictatorul nostru Nicolae Ceaușescu, pentru că și el își suga poporul până la os. Alți oameni care te-au jefuit de energie, te-au jefuit material sau te-au jefuit material, au fost numiți și "vampiri" și i-ai putea întâlni oriunde în lume. Cu toate acestea, acești "vampiri", care acum sunt numiți "oameni cu tulburări narcisiste severe", "narcisiști", "psihopați" sau pur și simplu "hoți", erau prea reali, întâlnirile cu ei prea triste și dureroase, astfel încât nu se puteau spune povești misterioase despre ei. Poveștile despre vampiri din trecut și fantezii au fost mai interesante și sunt încă spuse în toată România și în lume.

Arta a fost, de asemenea, o parte integrantă a vieții satului, iar oamenii de aici erau fermieri vara și artiști iarna. Mai ales iarna, când câmpul nu putea fi cultivat, femeile torceau kilometri de fire pe roata de tors din cânepă sau lână de oaie pe care o tunseseră singure, din care apoi țesau pături, covoare și haine cu ornamente, motive umane și animale pe un război de țesut de obicei mare amenajat în centrul casei. Tablourile au fost, de asemenea, brodate, cusute sau pictate și sculpturi din lemn au fost sculptate. Cel mai bun prieten al bunicului meu a luat lucrări la comandă, piese de mobilier decorate cu motive sculptate, cum ar fi dulapuri, paturi și uși de la intrare, și a sculptat figurine mici din lemn pentru copii. Și-a construit propriul atelier la fermă în acest scop.

Oamenii din sat aveau un ritm zilnic ordonat, care începea cu cântatul cocoșilor, ceasurile deșteptătoare care nu se întrerupeau niciodată. Dimineața au fost îngrijite mai întâi animalele, apoi copiii, pentru care a fost lapte proaspăt și ouă proaspăt depuse. Pâinea era coaptă în cuptorul casei, iar grâul era recoltat pe câmp cu zile sau săptămâni înainte, măcinat în moară și frământat în aluat. De cele mai multe ori, însă, oamenii mâncau mămăligă, un fel de mămăligă făcută din făină de porumb și preparată în variante infinite. Toți pașii de lucru puteau fi observați la fața locului și noi, copiii, știam de obicei de unde vine, ce timp durează și ce pași de lucru sunt necesari pentru a face mâncare din el.

util. Am crescut cu mâncare organică aproape gratuită și nu a trebuit să ne descurcăm fără dulciuri. Cel mai consumat desert a fost "halva", o cofetărie inițial turcească, una dintre multele rămășițe din perioada ocupației otomane, care a rupt rapid dinții, dar a fost incredibil de gustoasă. În weekend, țiganii veneau în sat într-o trăsură trasă de cai. Au vândut acadele colorate, ceainice de zinc sau au citit din cărți, ceașcă de cafea sau din mână. De asemenea, făceau comerț cu fier vechi, pe care îl cumpărau de la fermieri pentru bani puțini și îl prelucrau în obiecte sau îl revindeau.

Nu erau hoți în sat, cel puțin nu auzisem pe nimeni vorbind despre furt. Ce ar fi putut fura pe care nu l-ar fi putut produce ei înșiși? În plus, hoții ar fi fost descoperiți imediat de câini,

deoarece fiecare fermă avea cel puțin un câine. Câinii erau sistemele noastre de alarmă și protectori. Pisicile ne-au protejat împotriva paraziților și a hoților mai mici, cum ar fi șoarecii sau șobolanii. Dar ceea ce nu mi-a plăcut la viața de la sat a fost că multor bărbați, dar și femeilor, le plăcea să bea mult "Țuică", un rachiu de prune puternic făcut în casă, cu un conținut de alcool de până la 70%. Aparent, nu au fost întotdeauna la fel de fericiți ca noi, copiii. Bunicul meu era și el dependent de viciu și uneori trebuia să-l scot din pub și să-l aduc acasă pentru a-l susține. Odată s-a certat cu un alt băutor mai tânăr, care s-a întâmplat să fie boxer, și amândoi au avut un mic joc de box în fața casei, în care s-au clătinat mai mult decât au boxat. Bunicul meu era disperat să arate că și el are ceea ce trebuie, așa că a avut mai multe vânătăi și o buză sângeroasă înainte ca bunica să-l aducă în cele din urmă în casă. Alcoolul i-a făcut pe unii bărbați nu numai agresivi, ci uneori și foarte nedrepti. Apoi le-au numit pe femei vorbărețe și rele, iar multe dintre lucrurile pe care le făceau femeile, cum ar fi gătitul, curățenia sau creșterea copiilor, nu erau suficient de apreciate. Poate de aceea bunicul meu m-a crescut ca pe un copil și m-a învățat șah și fotbal. Acest dispreț illogic față de "munca femeilor", care a apărut sub influența alcoolului sau a revenit din nou și din nou, și-a lăsat amprenta asupra mea și am început să ignor anumite "munci ale femeilor" și să o evit mai târziu.

Casa în care locuiam era de fapt singura școală din sat care era situată în centrul satului și unde bunicii mei erau singurii profesori care predau celor aproximativ 15 copii din sat. Bunicul meu a fost rector și profesor de matematică, română și istorie naturală aici, iar bunica mea a fost profesoară de română, prelucrare textilă, gătit și artă. În jurul casei noastre era o curte mare unde copiii de școală se jucau în pauze. Mai era și o fântână în curte, un coș de găini care adăpostea câteva găini și câțiva cocoși și o cușcă pentru un câine negru mic. Era și o pisică care dormea în patul meu din când în când. Aripa din față a școlii, pe care o ocupam, era formată din două camere mari, un dressing, o bucătărie și un hol lung care ducea la sălile de clasă și la o sală mare cu scenă, care era transformată într-o sală de cinema în weekend și devenea o sală de bal la sfârșitul anului școlar. Aici se țineau în mod regulat ceremonii școlare cu note de notă, copiii recitând poezii, cântând la instrumente muzicale, cântând cântece populare și dansând. De la vârsta de trei ani, am cântat în mod regulat îmbrăcat în costume populare și am cântat cântece populare repetate. Bunica m-a îmbrăcat în costume tradiționale tradiționale, colorate și am primit un colier cu monede de aur la gât.

Când mă plictiseam dimineața, mergeam și la școală. Asta era practic de-a lungul holului. Mi-am luat desenele cu mine, am alergat prin a doua ușă a bucătăriei, de obicei încuiată, pe

coridorul care aparținea deja școlii, la clasa unde am auzit voci și am bătut la ușă. Am fost invitat cu amabilitate și m-am dus cu o oarecare mândrie la unul dintre băncile școlii gratuite, urmat de privirile prietenoase și zâmbitoare ale elevilor. Aici mi-am despachetat lucrurile de desen și am desenat. Uneori îmi ascultam bunicul sau bunica și urmăream lecțiile cât de mult puteam. Din când în când îmi puneau întrebări la care puteam răspunde, apoi ridicam mâna și eram fericit dacă răspunsul meu era corect. În timpul pauzelor, fie mă duceam în apartamentul nostru, fie mă jucam împreună cu ceilalți școlari în curtea școlii. Îmi plăceau copiii mai mari care mă luau de mână într-un mod prietenos și grijuliu în pauze și se plimbau sau se jucau cu mine în curtea școlii. Prin ea, am învățat cât de bine este să fii bun și grijuliu cu ceilalți, în special cu tinerii. La acea vreme, credeam că lumea este perfectă și că toți oamenii sunt buni. Într-un fel, acest lucru a fost adevărat, pentru că majoritatea oamenilor din jurul meu făceau tot posibilul sau ceea ce credeau că este cel mai bine la un moment dat. Părinții mei au locuit mai întâi într-un alt sat, unde au fost relocați forțat pentru că tatăl meu nu a vrut să coopereze cu poliția de stat, ulterior s-au mutat la București. În măsura în care au putut, au menținut contacte cu alți oponenți politici, scriitori și artiști și au scris versuri și eseuri care nu aveau voie să fie publicate.

Dictatura adusă cu el

Curând mi-am dat seama că nu am adus doar câteva cărți și o păpușă din România, ci și problemele dictaturii. Deși am fugit de ei, erau adânc întipăriți în matricea noastră și în corpurile noastre. Chiar și eu am fost infectat cu el, dar în cazul meu acest virus nu a reușit să se răspândească atât de mult, pentru că primii mei ani de viață în România au fost lipsiți de educație și exerciții. Bunicii mei m-au lăsat să cresc liber. În cei zece ani în care am trăit cu ei, nu au țipat la mine, nu m-au insultat și nici măcar nu m-au lovit. M-am bucurat de o "educație" non-violentă și liberă cu ei, ceea ce era foarte neobișnuit la acea vreme.

Din păcate, părinții mei nu au fost la fel de norocoși cu proprii părinți, bunicii mei. În tinerețea părinților mei, adulții, în special părinții mei, erau încă considerați infailibili. Cei mai mulți dintre ei își băteau copiii și îi umileau. Era o zicală: "Bătaie este ruptă din rai", ceea ce înseamnă că cerul/paradisul aprobă să-și bată copiii. La acea vreme, bătaia și umilirea copiilor erau o practică obișnuită în întreaga Europă de secole și milenii. Existau cărți despre asta care învățau cum să crească copiii cu brutalitate și cruzime, ceea ce a fost numit mai târziu "Pedagogia neagră". Copiii au învățat devreme că este legitim să bați oamenii mai slabi și să încalci integritatea altora dacă ești mai puternic și ai autoritate. În acest fel, oamenii au cunoscut dictatura foarte devreme.

Adulții de mai târziu au încercat apoi să suprimă experiențele dureroase și sentimentele agresive care au apărut din ele. Părinții mei s-au aruncat în munca lor și au citit mult. Pentru ea, cărțile au fost o evadare din realitate și, de asemenea, o încercare de a înțelege mai bine această lume și suferința ei. Pentru tatăl meu, cărțile erau și un fel de fortăreață protectoare împotriva dictaturii și a atacurilor de tot felul. Era foarte des ocupat să cumpere cărți și rafturi, să înființeze noi biblioteci și să aranjeze cărțile, ca și cum ar fi construit o nouă fortăreață din nou și din nou. Prin cărțile sale, a dobândit și multe cunoștințe și a fost astfel capabil să reziste bine "atacurilor" intelectuale sau mai puțin intelectuale. Din punct de vedere politic, era bine informat.

Mama mea era și ea bine informată politic, dar prefera romanele cu conținut psihologic ale unor autori ruși sau francezi, cum ar fi Dosdoevski sau Balzac. De asemenea, îi plăcea să colecționeze cărți de artă, prefera frumosul pentru a putea ascunde mai bine urâtul dedesubt dacă oricum nu putea fi procesat într-o dictatură. S-a născut ca al doisprezecelea și cel mai mic copil al unei mame aproape singure. La vârsta de 16 ani, mama ei s-a căsătorit cu un arhitect în vârstă din sat, care era foarte talentat și talentat în limbi străine, dar își petrecea

cea mai mare parte a timpului departe de casă cu familia sa în continuă creștere, deoarece era ocupat să construiască diverse case și poduri în toată Europa, mai ales în timpul războiului. Bunica mea a avut primul ei copil la vârsta de 17 ani, care a fost urmat de încă unsprezece. I-a crescut pe toți singură și a trebuit să vadă cum poate face mulțimea să treacă cu puținii bani pe care i-a trimis-o soțul ei. Copiii au fost forțați să ajute în gospodărie și să câștige bani de la o vârstă fragedă. De la vârsta de cinci ani, trebuiau să meargă la pășunat cu vacile sau să lucreze la fermele vecine pentru hrană și îmbrăcăminte. Cărțile și hainele erau întotdeauna transmise următorului copil, iar mama trebuia să aștepte ca preșcolară iarna până când sora ei mai mare venea acasă de la școală pentru a-i putea împrumuta pantofii, care erau încă mult prea mari. Dar privațiunile materiale nu au fost cele mai rele. Părinții își vedeau de obicei mulți copii ca fiind voia lui Dumnezeu, deși ar fi putut folosi contracepția în practică și, prin urmare, nu simțeau o responsabilitate atât de mare față de ei. "Dumnezeu să aibă grijă de ea", pentru că a vrut-o! Dar, în realitate, întreaga responsabilitate a rămas în mâinile mamelor, care trebuiau să aibă grijă de copiii "doriți de Dumnezeu", dar părăsiți de Dumnezeu. Pentru bunica mea, cei 12 copii ai ei erau o responsabilitate și o supraîncărcare prea mare, o supraîncărcare constantă inevitabilă și uneori își lăsa copiii să simtă asta. Din când în când îi insulta ca "rahat cu ochi", insultă cu care părinții din România își umilesc copiii mult timp, sau îi înjura cu "Holera ar trebui să te prindă!" Dar i-a motivat și să citească și să învețe, explicându-le constant că educația este "cheia înțelepciunii" și "poarta către o viață mai bună". Ea însăși a fost analfabetă pentru o lungă perioadă de timp, dar mai târziu a învățat să citească și să scrie, în principal prin copiii ei. Toți copiii au urmat și au terminat cu succes liceul, iar cei mai mulți dintre ei au continuat să studieze. Cu toate acestea, au suferit de-a lungul vieții de pe urma consecințelor neglijării timpurii, lipsei de iubire, competiției între frați, lipsei de toate, ceea ce a dus la boli psihice sau psihosomatice sau la moarte timpurie în multe cazuri. Mai târziu, ca părinți, nu s-au putut ocupa de propriii copii la fel de bine ca și cum ar fi fugit de copilăria lor dureroasă și de amintirile și sentimentele lor.

Astfel, părți din amintirile lor dureroase și din educația lor autoritară au fost transmise inconștient generației următoare, chiar dacă "doar" sub forma fugii de realitate, care părea neschimbabilă, și a respingerii propriilor părți reprimite. Dictatura devine astfel carne și sânge, capătă forme individuale în fiecare persoană și se moștenește, ca să spunem așa, din generație în generație. Din fericire, diferitele lor forțe distructive par să devină cu un pas mai inofensive atunci când sunt "transmise mai departe", dar pericolul unui regres masiv este întotdeauna prezent în miez, individual și colectiv, și în fiecare țară în felul său colectiv.

Copii, sisteme școlare, integrare

Conducătorii statului comunist român și dictatorul Ceaușescu visau la o "epocă de aur" cu mulți copii, în care toți copiii să crească și să fie educați după ideile comunismului pentru a-i face "oameni noi". Mulți conducători dinaintea lor au visat în același mod, dar rezultatul a fost întotdeauna similar: moarte, suferință și mizerie. Dar memoria colectivă pare să cadă în amnezie din nou și din nou din cauza traumei individuale a indivizilor și să înceapă noi experimente monstruoase și să creeze monstruozități reale în moduri mereu noi. În 1966, de exemplu, în România a fost adoptată o lege, așa-numitul "Decret 770", în baza căruia toate

metodele contraceptive și toate avorturile urmau să fie pedepsite cu pedepse aspre cu închisoarea. Femeile au fost forțate să nască și să crească copii, indiferent dacă voiau, puteau sau nu. Doar de la vârsta de 45 de ani puteau întrerupe uneori o sarcină cu consimțământul statului și numai dacă aveau deja cel puțin patru copii. Vârsta a fost redusă temporar la 40 de ani din cauza unei conferințe străine, dar apoi amânată la 45 de ani și până la vârsta de 49 de ani o femeie a fost considerată a fi la vârsta fertilă. Presupusa protecție a vieții anonime, nenăscute, a fost mai importantă decât autodeterminarea și viața femeilor și a copiilor lor deja născuți. Acest lucru a trimis mii de femei la moarte. Au murit ca urmare a avorturilor ilegale, neprofesionale sau și-au luat viața în disperare. Mult prea mulți bărbați români au stat deoparte, atât de contracepție, cât și de consecințele unei sarcini nedorite și ale unui avort ilegal, de parcă nu ar avea nimic de-a face cu asta. Ar fi putut folosi contracepția în mod natural, dar orgasmul neîntrerupt era mai important pentru ei decât viața soțiilor, prietenelor și copiilor lor. Dar dacă erau bani de câștigat din nenorocirea acestor femei, mulți bărbați "ajutoare" erau implicați activ și făceau avorturi ilegale, periculoase și costisitoare ca medici sau chiar ca laici. În acest timp, s-au născut o mulțime de copii nedorți. Erau numiți "Decretei" – după "Decretul 770" – sau "copiii Ceaușescu". Mulți dintre acești nenumărați copii nedorți au ajuns în case, unde au fost uneori neglijanți și au murit, sau au ajuns ca copii ai străzii care s-au drogat cu droguri ieftine. Pentru o lungă perioadă de timp, au existat niște bande de stradă cu foști copii în case și copiii și nepoții lor, care au trăit în canalizarea orașelor și și-au creat o lume paralelă tristă. Mulți copii au devenit pe jumătate orfani din cauza morții mamelor lor și mulți, la început copii nedorți, au fost în cele din urmă adoptați și iubiți de mamele lor sau de părinții supraviețuitori.

Cu toate acestea, mulți copii au fost dați în grija bunicilor lor de către părinții lor, deoarece ambii părinți lucrau și nu aveau timp pentru copiii lor. Mulți copii au crescut în afara orașului cu bunicii lor în sate. La fel ca mine. Până când ne-am mutat la București și am început școala, nu am observat represaliile statului cu bunicii mei din sat, în Transilvania. La vârsta de cinci ani, mutarea în București și înscrierea la o școală de stat era pe cale să se schimbe mult.

De atunci, a trebuit să mă trezesc devreme în fiecare dimineață, să merg pe jos la școală la câteva străzi distanță și să "învăț" ce ne-au oferit oficialii educaționali ai statului. Am fost brusc "pionieri", am purtat uniforme școlare cu cravate roșii și am primit diverse medalii pentru performanțe deosebit de bune, am făcut sport și am cântat imnul național românesc în fiecare dimineață în curtea școlii. A trebuit să recităm poezii pe care le-am învățat pe de rost la evenimentele școlare dictatorului, care s-a transformat într-un erou național din

motive necunoscute, și soției sale, care a fost declarată "cea mai frumoasă zână a țării", și să cântăm cântece despre o "epocă de aur" în care se presupune că trăim deja cu toții. Trebuia să fim foarte bine îmbrăcați și să avem unghiile curate, altfel erau pedepse, chiar și fizice. Aterizasem în mijlocul dictaturii comuniste și trebuia să devin ceea ce voiau ei să fiu.

Prima mea zi de școală a început mult prea devreme într-o zi mult prea fierbinte în curtea școlii, cu cântarea imnului național împreună și exerciții de gimnastică mult prea lungi și obositoare. În primele zile, am învățat să scriem ore în șir și fără pauză în clasa mucegăită, ghidați de un profesor militant și corpulent, până când am primit lovituri pe degete. Dacă uniformele noastre școlare, urechile, mâinile sau unghiile nu erau suficient de curate, profesorul ne lovea de mai multe ori pe degete cu o riglă grea de lemn sau ne trăgea de urechi, astfel încât țipam și plângeam de durere. A fost prima dată în viața mea când am fost pedepsit fizic. Mi-a durut trupul și sufletul, m-a simțit foarte greșit, m-a rănit și m-a umilit. Curând am simțit nevoia să mă răzbun pe acest profesor rău sau pe un alt adjunct pentru asta. Furia și răzbunarea au fost plantate în mine.

Distrația școlii s-a diminuat destul de repede, iar metodele de învățare și predare mi-au subminat bucuria și curiozitatea inițială și mult prea scurtă. În curând am studiat doar pentru ceva muncă, pentru laude sau note, și mi-am făcut temele doar pentru a evita să fiu maltratată. De multe ori nu făceam singur sarcinile, dar bunicul meu, care era pensionar de când s-a mutat în București, da. Părea atât de fericit, mai ales când rezolva problemele de matematică, încât l-am lăsat singur să se joace afară cu prietenii mei.

Dar au fost și elevi în școala noastră care au avut rezultate atât de bune încât au fost răsplătiți cu medalii. Sistemul școlar comunist a strălucit prin acordarea de premii sub formă de pandantive, medalii și premii non-monetare.

Pe tricou era atașată o medalie textilă în culorile albastru, galben și roșu, culorile drapelului României. Pentru a primi o medalie textilă, trebuia să realizezi anumite realizări la școală. Acestea au inclus o uniformă școlară impecabilă, fără pete, curățarea voluntară a clasei în mod regulat, spionarea colegilor de clasă și denunțarea atunci când cineva nu se comporta într-o manieră conformă, precum și performanțe bune la testele de clasă. Funcția și comportamentul supus al părinților au jucat, de asemenea, un rol major. Nu puteam străluci cu toate astea.

Într-o zi am decis să țin și eu două medalii textile în culorile galben și roșu. Când bunicii mei au făcut cumpărături, am luat cutia de cusut a bunicii, am împletit două astfel de premii din bumbac gros și le-am atașat de cămașa uniformei mele școlare.

În dimineața următoare, când am vrut să merg la școală, bunicii mei au observat în ultima secundă premiile greșite, țesute de mine, care încă atârnau de cămașa mea și le-au scos repede. Dacă aș fi fost prinsă, probabil aș fi fost acuzată de "denigrare a statului" sau "falsificare de documente", iar eu, fiica unui oponent politic, aș fi primit o sentință mai proastă decât dacă aș fi fost copilul unui oficial pro-partid.

Toate aceste amintiri de la școala comunistă nu sunt foarte plăcute și sper mult mai mult de la noua mea școală occidentală, care în imaginația mea simbolizează libertatea și dreptatea.

În Germania, merg la o școală secundară pentru că nu știam încă germana. Învăț germana într-un timp scurt fără accent, iau note maxime la majoritatea materiilor și trec la o clasă "normală" la aceeași școală secundară. Dar încet-încet mă plictisesc de lecții, pentru că subiectele sunt de obicei foarte simple și se repetă de o sută de ori până când îți pierzi interesul pentru ele. În plus, unii colegi de clasă încep să mă hărțuiască din cauza notelor mele bune, a hainelor mele de modă veche și a comportamentului meu încă bun. Par să fiu prea "necool" și toate acestea mă duc să-mi acoper obiectivele. "Integrarea" înseamnă și adaptarea la majoritate. Și majoritatea nu au chef să meargă la școală. Așa că în foarte scurt timp devin unul dintre ei, suficient de cool încât să-i enervez pe profesori, să întrerup lecțiile, să joc rolul de clown al clasei și să nu mai fac teme. Sunt complet integrat!

Libertate

Încet-încet descopăr că chiar și într-o democrație există oameni care sunt prinși în capcană. În multe feluri. Și că există elemente invizibile, incomode, periculoase în jurul noilor fațade strălucitoare și curate ale caselor și blugi albaștri curați, care sunt nenaturali, care provoacă boli, pun viața în pericol și pe care îi poți repeta inconștient în orice moment și îi poți transmite altora, în special generației următoare, dacă nu te confrunți cu ei.

Încep să observ tinerii care intră și ies din școală, mulți "poppers", "punkii" și "normali" care se întâlnesc în fiecare zi pe străzi, din clădiri înalte și în fața școlii, fumează împreună, beau alcool, se ceartă, flirtează între ei sau se sărută. Uneori niște țigări groase care miros a rulou de iarbă. De multe ori calc pe mucurile de țigară dimineața când ies din casă și uneori chiar pe seringi a căror funcție nu o pot clasifica încă.

La un moment dat, profesoara noastră aduce cu ea filmul "Christiane F. – Noi, copiii de la Grădina Zoologică Bahnhof". Apoi înțeleg despre ce este vorba în seringă de pe stradă și de ce unele țigări erau groase și miroseau a iarbă. Sunt fascinat de film și șocat de autodistrugerea pusă în scenă. Acești tineri disperați evadează în lumi fantastice cu ajutorul alcoolului și drogurilor din multe motive diferite. De asemenea, simt intuitiv că potențialul uman pozitiv se transformă în negativ atunci când copiii sunt răniți sau neglijăți emoțional. Narcoticele sunt folosite pentru a fugi de rănille psihice, astfel încât să nu mai simtă durerea. În același timp, însă, este vorba și despre reînvierea vieții înconjurată pentru o scurtă perioadă de timp prin acte dureroase de autodistrugere, pentru a se simți încă pe sine, pentru că ți-ai reprimat deja sentimentele atât de profund încât te simți mort în interior. Și, de asemenea, pentru a provoca o moarte temporară pentru că situația pare insuportabilă. Filmul are și un puternic efect preventiv, deoarece a arătat fără milă că drogurile nu pot ajuta cu adevărat, dar duc la noi probleme, distrugere și autodistrugere și fac lumea și mai urâtă. În același timp, adaptarea cinematografică arată și că arta și mass-media pot face vizibilă durerea și problema, oferă copiilor și tinerilor care au nevoie de ajutor un limbaj pentru a putea face față în cele din urmă și a găsi soluții. Vizualizarea a fost primul pas pe drumul spre vindecare și eliberare. Aici, în Occident, în democrație, vindecarea prin vizualizare și numire începuse deja. Vindecarea durerii psihice pe care generații de părinți au transmis-o generațiilor de copii din nou și din nou. Nu știam asta din România: acolo, distrugerea colectivă și subliminală a altora și autodistrugerea nu era încă vizibilă pentru că nu servea regimului. A fost interzis sistematic. Neglijarea și autodistrugerea sunt norma în dictaturi,

astfel încât nu mai sunt cu adevărat vizibile. A face problemele vizibile și critica nu este de dorit. Astfel, oamenii continuă să fie închiși fizic și psihologic în lumi artificiale, urâte, iar problemele lor continuă să fie cimentate artificial. Aici, în Germania, însă, au fost urmărite și puse în scenă în filme. Acest lucru înseamnă că acum puteau fi procesate. Dacă vrei. Deci aceasta ar putea fi libertatea sau începutul libertății pe care majoritatea sau toți tinerii o tânjesc.